

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 510 | כ"ב אייר תש"ע | 6.5.10 | משוגר למנויים בלבד | www.kavnet.co.il | kav1@bezeqint.net | מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

שר החינוך; יש לאפשר פלורליזם וגמישות רבים יותר בתוך החינוך הממלכתי והממלכתי-דתי

בחלק משכבות הגיל בבתי"ס היסודיים וחטיבות הביניים. לדברי שר החינוך, היקף הלימודים במקצועות הליבה יורחב עוד יותר בשנים הבאות.

בנושא החינוך לערכים אמר סער, כי חלק מהבעיות במערכת החינוך הן תולדה של העובדה שלא הושקעה עד כה מחשבה עמוקה בתחום הערכי. לדבריו; "אני מנסה לקדם בכל שכבות הגיל את החינוך לערכים חברתיים, דמוקרטיים וציוניים וגם חינוך למידות טובות. צריך לעשות עבודה יותר עמוקה עם ההורים. מערכת שלא מתמודדת עם הנושא הערכי, לא יכולה לשמש כסכר בפני גלישה לוולגריות ולאלימות. לדעתי, חינוך טוב יותר לערכים מביא גם להישגים טובים יותר".

בנושא הטיפול באלימות ושיפור האקלים בבתי"ס ציין שר החינוך, כי מחקרים חיצוניים ושאלוני האקלים בבחינות המיצ"ב מצביעים על מגמה של שיפור קל בכל מדדי האקלים הבית ספרי, אולם אין בכך די. לדבריו; "צריך להתעקש בנושאי משמעת. ההתעקשות כרוכה במתן גיבוי למורים ולמנהלים".

לגבי רפורמת אופק חדש אמר שר החינוך, כי למרות שלא יזם את הרפורמה, ישנם אינטרסים רבים המכתיבים להמשיך בה. לדבריו, מדובר לא רק באינטרסים של יציבות והמשכיות, אלא בעיקר ברצון לשפר את שכר המורים ואת הישגי התלמידים. סער ציין, כי הוא מודע לכך שלאופק חדש יש השפעה משמעותית יותר על מורים צעירים מאשר על המורים הוותיקים. (המשך בעמ' 2)

"המשבר במערכת החינוך הוא רב ממדי, ומחייב את משה"ח להתמודד במקביל עם בעיות רבות. זה אומנם לא מומלץ לעסוק במקביל בבעיות רבות, אבל אין לנו ברירה". כך אמר שר החינוך, גדעון סער, בכנס תל אביב לחינוך, שהתקיים השבוע. לדבריו, מערכת החינוך ידעה בשנים האחרונות שביתות, קיצוצים ופגיעות נוספות, שהשפיעו על תפקודה. סער פירט את הצעדים שבהם ינקוט כדי לשקם את מערכת החינוך. לטענתו, ממשלות ישראל נכשלו לאורך השנים בחיזוק החינוך הרשמי. שר החינוך ציין, כי למטרה זו יזם שינוי בתקנות החינוך המוכר שאינו רשמי, המשנה את כללי המשחק בהקמת מוסדות חינוך חדשים השייכים לזרם זה. השינוי בתקנות מאפשר למשה"ח שיקול דעת באישור מוסדות חינוך מוכרים שאינם רשמיים חדשים, במקומות שבהם עלולה פתיחתם לפגוע במוסדות הממלכתיים. לדבריו, שיקול הדעת יופעל גם לגבי התקצוב שמעניק המשרד למוסדות החינוך המוכר שאינו רשמי.

סער הוסיף, כי כדי לחזק את החינוך הרשמי, על משה"ח לאמץ תפיסה המכירה בפלורליזם ולאפשר גמישות רבה יותר בחינוך הממלכתי והממלכתי-דתי, כולל הקמת מסגרות חינוך מיוחדות לתלמידים מצטיינים. "אם לא נעשה את זה, הזרם החוצה יגדל", הוסיף שר החינוך.

לדבריו, צעד נוסף הנדרש לחיזוק החינוך הרשמי הוא הרחבת היקף הלימודים במקצועות הליבה. משה"ח כבר החל השנה ברחבת היקף הלימודים בתחומי השפה, המתמטיקה והמדעים

20% ממנהלי בתי"ס ברשת אורט יקבלו מענק הצטיינות בסך 15 אלף ש"ח

בתי"ס חלשים בפריפריה החברתית ולשקם אותם. למטרה זו מוכנה הרשת לגייס תקציב של 25 מיליון ש"ח מתרומות, בתנאי שהמדינה תסייע במימון הפרויקט בתקציב זהה. מנכ"ל אורט ישראל סיפר בכנס, כי מודל הערכה בית ספרי הונהג השנה ב-17 בתי"ס של הרשת. לדבריו; "קשה להאמין שבשנת 2010 אין עדיין מודל הערכה בית ספרי כלל ארצי". בתוך שלוש שנים יופעל מודל ההערכה בכל בתי"ס של רשת אורט.

פלג גם ציין את הצלחת תוכנית הלימודים טו"ב - טכנאי ובגרות, שבמסגרתה רוכשים בתום כיתה י"ב תלמידים מהחינוך הטכנולוגי זכאות לתעודת טכנאי ולתעודת בגרות. מדובר בתלמידים שהשיגיהם בלימודים הוגדרו כבינוניים ואף פחות מכך. התוכנית מופעלת בחינוך הטכנולוגי מזה כחמש שנים. לדברי מנכ"ל רשת אורט, 16 מבין 17 בוגרי המחזור הראשון של התוכנית, שהתקיים בבי"ס אורט גוטמן בנתניה, הוסמכו לאחרונה כהנדסאים.

20% ממנהלי בתי"ס ברשת אורט יקבלו השנה מענק הצטיינות בסך 15 אלף ש"ח. על כך הודיע מנכ"ל אורט ישראל, צבי פלג, בכנס מנהלי בתי"ס והמכללות על שם מושינסקי, שהתקיים בשבוע שעבר. פלג ציין, כי את המענק היו אמורים לקבל השנה רק 10% מהמנהלים, אך הוא החליט שמנהלים רבים יותר ראויים לו. כמו כן הודיע פלג, כי השנה יקבלו 10% מהמורים, ב-27 בתי"ס של הרשת, מענק הצטיינות בסך 5,000 ש"ח. לדבריו, ארגון המורים השתכנע לתמוך ביוזמה זו, ורשת אורט גייסה רשויות מקומיות ותעשיות לסייע בתקצובה. מנכ"ל אורט ישראל הוסיף, כי אורט ישראל נמצאת כיום באחת הפסגות מבחינת מיתוגה בין מקבלי ההחלטות. לדבריו, שרים, חברי כנסת ואנשי עסקים רבים מגיעים לרשת כדי ללמוד ממנה. לדבריו; "בשבועות הקרובים נארח גם את אנשי אגף התקציבים במשרד האוצר ואת חברי המועצה הכלכלית במשרד ראש הממשלה".

פלג הוסיף, כי רשת אורט מוכנה לקחת תחת חסותה 50

מחקר; השעה השבועית המוקצית לתוכנית מפתח ה"ב אינה מספיקה

הרכז החברתי בביה"ס התחזק בעקבות יישום התוכנית. בדו"ח מודגש, כי השפעות התוכנית שנבדקו במחקר מבוססות על הערכות סובייקטיביות. הדו"ח ממליץ לבחון בהמשך את השפעות התוכנית באמצעות מדדים אובייקטיביים יותר, כמו שאלוני האקלים המועברים במסגרת מבחני המיצ"ב.

שר החינוך; יש לאפשר פלורליזם וגמישות רבים יותר בתוך החינוך הממלכתי והממלכתי-דתי

(המשך מעמ' 1)

בנושא תקציב החינוך אמר שר החינוך, כי ישנם פערים אדירים בין ההשקעה בחינוך במדינות המפותחות לבין ההשקעה בחינוך בישראל. לדבריו; "לא ניתן יהיה להתמודד בהישגים עם המדינות המפותחות אם נמשיך במדיניות התקצוב שהייתה בעשור האחרון. סער הדגיש, כי בתקציב הבא לא יסתפק במניעת קיצוצים מתקציב המשרד, כפי שעשה בתקציב 2009-2010. לדבריו; "אי אפשר היום להסתפק במניעת קיצוצים. המדינה חייבת לתת בתקציב 2011-2012 תוספות גדולות לחינוך".

בנושא המחסור הצפוי במורים אמר שר החינוך, כי נדהם מהיעדר הנתונים לגבי בעיה זו במשה"ח. לדבריו, המגמות למחסור במורים, שהוצגו בתחזית של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מחייבות את המשרד לתכנן את מערכת ההוראה.

בנושא חיזוק ההשכלה הגבוהה אמר שר החינוך, כי בחודש יוני הקרוב יציג תוכנית חומש לשינויים במודל התקצוב ועידוד מצוינות במחקר ובהוראה. לדבריו, התוכנית תכלול תוספת משאבים, לראשונה לאחר עשור של קיצוצים עמוקים.

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך פרסמה דו"ח מחקר הערכה לתוכנית "מפתח ה"ב לשעת חינוך" בבתי"ס היסודיים. תוכנית מפתח ה"ב מיושמת בבתי"ס היסודיים בחינוך הממלכתי החל משנת הלימודים תשס"ח. עד לשנה זו לא הייתה לשעת החינוך בבתי"ס היסודיים תוכנית אחידה ומחייבת. התוכנית פותחה על ידי המחלקה לחינוך לחיים בחברה, באגף לחינוך יסודי. מטרת התוכנית היא לטפח בקרב התלמידים ערכים חברתיים, ולעודד שיח בסוגיות חברתיות-ערכיות אקטואליות מחיי הכיתה, ביה"ס, הקהילה והחברה.

על פי הדו"ח, למעלה מ-91% מהרכזים החברתיים בבתי"ס ולמעלה מ-80% מהמחנכים הביעו שביעות רצון רבה או רבה מאוד מהתוכנית. עם זאת ציינו הרכזים החברתיים, המנהלים והמחנכים, כי הקושי העיקרי ביישום התוכנית הוא מחסור בזמן. לטענתם, השעה השבועית המוקצית לתוכנית במערכת אינה מספיקה, והתוכנית עמוסה מדי. קשיים נוספים, שצינו על ידי הרכזים הם היעדר שיתוף פעולה מצד צוות המורים ומחסור בהדרכה בתוכנית. כמו כן דיווחו הרכזים על קושי בניהול מעקב ובקרה אחר יישום התוכנית בכיתות.

בדו"ח מצוין, כי רוב הרכזים והמנהלים מעריכים, כי לתוכנית מפתח ה"ב יש השפעה חיובית על התחום החברתי-ערכי בביה"ס, בהשוואה לשנים שקדמו ליישומה. אחוז המחנכים שסברו כך היה נמוך יותר.

משתתפי המחקר ציינו, כי ההשפעות החיוביות של התוכנית ניכרות בעיקר בשיתוף רב יותר של התלמידים במחשבותיהם וברגשותיהם, באווירה חיובית בכיתות ובהתנהגויות חברתיות-ערכיות גם מעבר לשעת החינוך. כמו כן ציינו רכזים ומנהלים רבים, כי מעמדו של

מחשבים בחינוך

■ המינהל למדע וטכנולוגיה והמערך הטכנולוגי בצה"ל

■ מקימים מנגנון לשיתוף בידע – המינהל למדע ולטכנולוגיה במשה"ח וחיבת תכנון ומינהל כוח אדם בצה"ל, יקיימו ב-9.5.2010 טקס משותף. בטקס יוכרז על הקמת מנגנון תיאום בין המערך הטכנולוגי בצה"ל למערכת החינוך הטכנולוגית במשה"ח. האירוע יתקיים במכון וייצמן למדע ברחובות.

מנגנון התיאום יאפשר העברת ידע טכנולוגי שנצבר בצה"ל למערכת החינוך. במסגרת המנגנון יוקמו צוותי עבודה משותפים למשה"ח ולמערך הטכנולוגי בצה"ל. בטקס יחולקו כתבי מינוי, חתומים על ידי ראש אכ"א ומנכ"ל משה"ח, לקצינים ומהנדסים מהמערך הטכני בצה"ל ולמפקחים של החינוך המדעי-טכנולוגי במשה"ח.

במסמך על היוזמה, שפרסם המינהל למדע וטכנולוגיה מצוין, כי מטרתה היא לחזק את מערכת החינוך המדעי-טכנולוגי, ולהתאים אותה לאתגרי המחר. שיתוף הפעולה במסגרת מנגנון התיאום יתמקד בשש מגמות לימוד טכנולוגיות; הנדסת אלקטרוניקה ומחשבים, הנדסת מכונות, הנדסת תוכנה, מערכות בקרה ואנרגיה, מערכות ייצור ממוחשבות ותקשוב. בהמשך יתווספו אליו מגמות לימוד נוספות מהחינוך הטכנולוגי. מנגנון התיאום הוא אחד ממרכיבי התוכנית האסטרטגית לחיזוק החינוך המדעי-טכנולוגי, שפותחה לאחרונה במינהל למדע וטכנולוגיה. התוכנית כוללת, בין היתר, חיזוק של הצד המעשי של לימודי הטכנולוגיה, תוך שילוב התלמידים בתעשייה, והעצמת תחום לימודי הרובוטיקה.

בטקס ישתתפו ראש חטיבת המערך הטכנולוגי בצה"ל, תא"ל אמיר רוגובסקי, ומנהל המינהל למדע ולטכנולוגיה, ד"ר עופר רימון.

■ פרופ' גבי סלומון; קיים פער עצום בין התשומה לתפוקה

■ בשימוש בטכנולוגיה בחינוך – "קיים פער עצום בין התשומה לתפוקה בשימוש בטכנולוגיה בחינוך". כך אמר חתן פרס ישראל לחינוך, פרופ' גבי סלומון, במושב בנושא "חיים באינטרנט והולכים לביה"ס; מה הקשר?", שהתקיים בכנס תל אביב לחינוך. לטענתו, במערכות חינוך בארץ ובעולם נעשה פעמים רבות שימוש סרק בטכנולוגיה, שאינו מועיל ולפעמים אף מזיק. לדבריו, הטכנולוגיה מאפשרת אומנם לקיים "פדגוגיה אחרת", אך מערכת החינוך בישראל תתקשה להתמודד עם מטלה כזו.

לדברי מנכ"לית מט"ח, גילה בן הר; "מדינת ישראל מובילה בחיבור של הציבור לאינטרנט, אך היא עדיין בין המדינות המפגרות בתשתיות התקשוב בבתי"ס". בן הר הביעה תקווה, כי התוכנית להתאמת מערכת החינוך למאה ה-21, שעליה הכריז לאחרונה משה"ח, תשפר את מצב התקשוב במערכת החינוך. בן הר הוסיפה, כי צריך גם לחול שינוי מהפכני בהכשרת המורים להוראה מתקשבת במכללות לחינוך. לטענתה, במכללות לחינוך עדיין אין ציוד טכנולוגי מתאים, והלמידה פרונטאלית. "ככל שייכנסו יותר טכנולוגיות למכללות, כך

גם יישמו אותן המורים יותר בבתי"ס", אמרה בן הר. ראש ביה"ס למוסמכים במכללת סמינר הקיבוצים, ד"ר רבקה ודמני, טענה כי במכללות לחינוך דווקא מתקיימת הכשרה של המורים להוראה מתקשבת. לדבריה; "אנחנו מכשירים מורה עתידי שצריך להיות גמיש ולהסתגל לכל סביבה". ד"ר ודמני הציגה בכנס מיזם של המכללה לטכנולוגיות ולאומניות ואיגוד האינטרנט הישראלי, המכשיר את המורים לעתיד ללמד בבתי"ס על גלישה בטוחה באינטרנט.

ליבה חינוכית מוסכמת - שאיפה ריאלית או משימה בלתי אפשרית?

על פי תחזית הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, יעמוד בשנת 2012 שיעור התלמידים בחינוך החרדי על 30.9% מכלל התלמידים במערכת החינוך. לאור תחזית זו עולה בימים אלו ביתר עוצמה סוגיית אי קיום לימודי הליבה בחינוך החרדי. המבקשים לחייב את החינוך החרדי ליישם לימודי ליבה טוענים, כי הציבור ההולך וגדל של בוגרי החינוך החרדי אינו מצויד בידע ובהשכלה בסיסיים, המאפשרים לו להשתלב בשוק העבודה. נטען, כי לעובדה זו עלולות להיות השלכות חמורות על עתידה הכלכלי של ישראל.

בכנס תל אביב לחינוך, שערכו השבוע מכללת סמינר הקיבוצים ועיריית תל אביב, התקיים דיון בנושא "ליבה חינוכית גזורה למגזרים, וחינוך ממלכתי איפה?" משתתפי הדיון ייצגו את עמדת מגזרי החינוך השונים לגבי הנחיצות של ליבה חינוכית מוסכמת.

חבר הכנסת גפני; ברשתות החרדיות לומדים "ליבה פלוס"

חבר הכנסת משה גפני ייצג בדיון את המגזר החרדי. לטענתו, בניגוד לסברה הרווחת דווקא מתקיימים לימודי ליבה בבתי ה"ס היסודיים של הרשתות החרדיות. לדבריו; "התלמידים שלנו לומדים 'ליבה פלוס', כולל אנגלית ומתמטיקה. לדברי חבר הכנסת גפני, גם התלמידות בחינוך העל יסודי החרדי לומדות את מקצועות הליבה, כולל מדעים. מי שאינם לומדים את מקצועות הליבה הם הבנים בשיבות העל יסודיות החרדיות. חבר הכנסת גפני אף טען, כי במבחני הישגים שבהם השתתפו תלמידים מהחינוך המוכר שאינו רשמי החרדי, לא נפלו הישגיהם מאלו של התלמידים מהחינוך הרשמי ואף עלו עליהם, בעיקר הישגי הבנות. חבר הכנסת גפני הסכים, כי צריך שתהיה ליבה בסיסית משותפת גם לבתי ה"ס החרדים, אך עליה להיות "במינון הנכון".

מדבריו ניתן היה להסיק, כי קיימת פתיחות מסוימת במגזר החרדי להגיע להסכמה על תכני הליבה החינוכית, אולי בגלל המגמה שהחלה לאחרונה במגזר זה לנסות ולהשתלב בשוק העבודה.

הרב שי פירון; הליבה צריכה לחול גם על תלמידי הישיבות

ראש הישיבה התיכונית פתח תקווה ומנכ"ל תנועת הכל חינוך, הרב שי פירון, הזכיר, כי ליבה חינוכית קיימת כיום רק בבתי ה"ס היסודיים. הליבה כוללת את המקצועות עברית, מתמטיקה, אנגלית, תנ"ך, היסטוריה, ספרות וגיאוגרפיה. לדבריו, משה"ח מגדיר למעשה רק את השעות השבועיות שצריך ביה"ס להקצות ללימודי הליבה. "62 שנים חלפו מהקמת המדינה, וכל מה שהצלחנו להגדיר הוא

את מספר השעות המוקצות ללימודי מקצועות הליבה", הוסיף הרב פירון.

לטענתו, התקצוב שהמדינה מעניקה למוסדות החינוך המוכר שאינו רשמי החרדיים, בסך 75% עד 100% מהתקצוב למוסדות החינוך הרשמי, מעודד להקים מסגרות אלו. "תנו לכל אחד 75% תקצוב ואת האפשרות להעסיק ולפטר מנהלים ומורים כרצונו, והוא יקפוצ' על המציאה", טען הרב פירון. לדבריו, הליבה הבסיסית צריכה לחול גם על בחורי הישיבות. "אפשר למצוא לכך זמן בלי לבטל תורה", ציין הרב פירון. לחבר הכנסת גפני אמר הרב פירון; "אתם דנים ציבור שלם לאבטלה ולעוני. הפתיחות לא תעשה רע לעולם החרדי, אלא תחזק אותו". לדבריו יש להחליט גם על ליבה ערכית, שתכלול 10 טקסטים חשובים, שכל תלמיד יהיה חייב ללמוד.

פרופ' יאיר קארו; להוציא את המתמטיקה מהליבה בתיכון

לטענת ראש מכללת אורנים, פרופ' יאיר קארו, העיסוק הרב בנושא הליבה החינוכית גורם לנושאים אחרים בתחום החינוך, החשובים לא פחות, להידחק הצידה. לטענתו, הליקוי הגדול בשיח על הליבה הוא שלא כלולה בו התייחסות לתחום הערכי, אלא רק למקצועות שיש ללמוד במסגרתה. לדבריו; "השיח בנושא הליבה חטא בכך שניסה להגדיר קבוצת מקצועות קטנה בלבד, ולא את קבוצת הערכים שלאורם נפעל". פרופ' קארו תומך בליבה מחייבת מצומצמת, שתכיל עד 30% מתוכנית הלימודים. הליבה שמציע פרופ' קארו תכלול עד לסוף חטיבת הביניים את המקצועות מתמטיקה, אנגלית, עברית ותנ"ך. לדעתו, החל מכיתה י' ניתן בהחלט להוריד מהליבה המחייבת את מקצוע המתמטיקה. "לא כולם צריכים ללמוד מתמטיקה לבגרות, אבל צריך שעד סוף כיתה ט' ירכשו התלמידים היטב את הידע הבסיסי במקצוע זה, הנדרש לכישורי החיים", אמר פרופ' קארו.

ד"ר סעיד ברגותי; יש להעניק למגזר הערבי ליבה ייחודית

ד"ר סעיד ברגותי, מרצה במכללה הערבית לחינוך בחיפה, הביע ספקות לגבי האפשרות לגבש ליבה מוסכמת על כל המגזרים. לדבריו ד"ר ברגותי, ששימש בעבר כמפקח על לימודי ההיסטוריה והאזרחות במגזר הערבי, אי אפשר לגבש תוכנית ליבה מוסכמת, כל עוד השיח החינוכי הציבורי והרשמי מתבסס על העמדה שישראל היא מדינה יהודית וציונית. לדבריו, יש להוסיף לחוק חינוך חובה סעיף שמתייחס לייחודו של החינוך הערבי בישראל. כך ניתן יהיה לכלול בלימודי הליבה במגזר הערבי נושאים ייחודיים, כמו ההיסטוריה הערבית בארץ ישראל.

ייעוץ למורים מנהלים וועדים

**הזכויות שלך
צריכות
בדיקה
תקופתית
אצל
עיריית זהבי**

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

**פגישה
ושכרה בצידה**

ייעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- לייעוץ לקראת פרישה.
- לייעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- לייעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות לקראת פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליווי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצויי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

**לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108**

רשת אורט העניקה פרסים למנהלים ומורים מצטיינים

תעודת הצטיינות הוענקה גם למנהל ב"ס אורט אברט בחצור הגלילית, אליק אבנר, וצוותו.

מנימוקי ועדת הפרס עולה, כי בשנים האחרונות חל שיפור משמעותי בהישגי תלמידי ביה"ס בבחינות הבגרות ובמוניטין של ביה"ס. כמו כן נפתח בביה"ס מסלול של שוחרי חיל האוויר, המושך אליו תלמידים מהאזור. פרס לצוות מצטיין הוענק למורי מגמת החשמל בבי"ס אורט התעשייה האווירית לוד. ועדת הפרס מציינת, כי מרבית התלמידים הנרשמים ללימודים בביה"ס הם בעלי הישגים ומוטיבציה נמוכים. למרות נתוני פתיחה נמוכים אלו, למעלה מ-70% מבוגרי ביה"ס ממשיכים בלימודים לקבלת תעודת טכנאי מוסמך.

פרס לבעל תפקיד ניהולי מצטיין הוענק למנהל הפדגוגי של אורט גבעתיים, דני פרץ.

פרס על פיתוח פרויקט טכנולוגי-מדעי הוענק לאורית ניטצקי, מורה לאלקטרוניקה ופיזיקה באורט קריית ביאליק. המורה הקימה כבר בשנת 2002 את האתר "לומדים אלקטרוניקה באורט קריית ביאליק". כמו כן הקימה המורה את אתר ביה"ס המחודש, והיא מסייעת למורים האחרים לשלב את התקשוב בשיעורים.

פרס למחנך מצטיין הוענק למורים: קלרה וקסלר, מורה לאנגלית ורכזת המקצוע באורט ממלכתי-דתי בית שאן, רפי סולם, מחנך באורט אדיבי באשקלון, רחל חורש, מחנכת כיתה מקדמת ורכזת החינוך המיוחד באורט מעלות, וצביה גורן, מורה לגיאוגרפיה בכיתות המב"ר באורט גוטמן בנתניה.

רשת אורט ישראל העניקה בשבוע שעבר תעודות הוקרה ופרסים לבתי"ס ועובדי הוראה ומינהל מצטיינים בשנת תש"ע.

פרס לביה"ס המצטיין ומנהלו הוענק לשני בתי"ס; אורט אבין ברמת גן ואורט תעופה וחלל במעלה אדומים. בבי"ס אורט אבין כ-40% מהתלמידים הם לקויי למידה או בעלי הפרעת קשב וריכוז. מנימוקי ועדת הפרס עולה, כי בביה"ס הונהגה בתשס"ט תוכנית רב תחומית לשיפור ההישגים והעצמת החוזקות של התלמידים. כתוצאה מכך עלה אשתקד שיעור הזכאות לתעודת בגרות ב-4%. ביה"ס גם מעודד מצוינות, באמצעות מסלול אקדמי המופעל בשיתוף עם אוניברסיטת תל אביב. מנהלת ביה"ס היא אילנה מאיו.

בי"ס אורט הנדסה וחלל במעלה אדומים הוקם לפני כשש שנים. בביה"ס פועלות מגמות לימוד יוקרתיות, כמו מגמה מדעית-הנדסית ומגמת ביוטכנולוגיה. מנימוקי ועדת הפרס עולה, כי בביה"ס מופעלים פרויקטים חדשניים, בשיתוף עם התעשייה וחיל האוויר, כמו פרויקט ננו-לוויינים. הישגי התלמידים בביה"ס הם מהגבוהים ברשת אורט. מנהל ביה"ס הוא נסים יילוז. עוד ציינה ועדת הפרס, כי הצלחת ביה"ס הביאה את מועצת מעלה אדומים להעביר השנה לניהול אורט גם את ביה"ס המקיף דקל וילנאי.

בטקס גם הוענקה תעודת הצטיינות למנהל ב"ס אורט רבין בגן יבנה, חיים אייזנר, וצוותו. מנימוקי ועדת הפרס עולה, כי שיעור הזכאות לתעודת בגרות ואיכות התעודה באורט רבין הם מהגבוהים ברשת אורט. כמו כן מתקיימת בביה"ס פעילות ערכית ענפה.

מעניין לדעת

■ **אזור הכיתות משפר את הישגי התלמידים** – בארה"ב נערכים מחקרים הבוחנים את השפעת התנאים הפיזיים בבתי"ס על הישגי התלמידים. במחקרים נמצא בעקביות, כי הישגי התלמידים במבחינה המדינה הסטנדרטים עלו ככל שהתנאים הפיזיים בביה"ס השתפרו. לעומת זאת, בבתי"ס שבהם לא תוקנו ליקויים בתנאים הפיזיים, נמצא שיעור גבוה של היעדרויות תלמידים ומורים. על כך מדווח אתר הסוכנות האמריקנית להגנת הסביבה.

באתר מצוין, כי בסקר שהתקיים בבתי"ס בשיקגו ובמחוז קולומביה, ייחסו 80% מהמורים חשיבות רבה לתנאים הפיזיים בביה"ס, כגורם המשפיע על איכות ההוראה. כמעט מחצית מהמורים שהעניקו ציון כמעט טוב ומטה לתנאים הפיזיים בביה"ס, שקלו לעזוב את ההוראה. הליקוי השכיח ביותר בתנאים הפיזיים שצינו המורים, היה איכות אוויר ירודה בתוך בניין ביה"ס. באתר מצוין, כי איכות אוויר ירודה, הנגרמת מאוורור לא נאות, עלולה לגרום לזיהום בדרכי הנשימה, מחלות אלרגיות שמקורן בזיהומים ביולוגיים, ומחלות הנגרמות כתוצאה מחשיפה לכימיקלים. מחלות אלו הן סיבה מרכזית להיעדרויות של מורים ותלמידים. כך, למשל, נרשמו בשנת 2003 בארה"ב 12.8 מיליון היעדרויות של תלמידים בשל התקפי אסטמה. בבתי"ס שהתנאים הפיזיים בהם ירודים, נחשפים התלמידים והמורים לגורמי מחלות כמו: לחות, מזהמים מיקרוביולוגיים, בעלי חיים הגורמים לאלרגיות, בעירה של מוצרים כימיים, מערכת אוורור או המיזוג מזהמת, רמת אוורור נמוכה, גז רעיל בשם פורמלדהיד, כימיקלים ממוצרי ניקוי וזיהום המגיעים מבחוץ, כמו גזים הנפלטם מכלי רכב.

באתר מצוין, כי רמת האוורור במרבית בתי"ס נמוכה מהרמה המומלצת. מחקרים מצאו קשר משמעותי בין שיפור תנאי האוורור בביה"ס, באמצעות הזרמת אוויר נקי או הסרת מקור הזיהום, לשיפור התפקוד של התלמידים והמורים. ממחקרים נוספים עולה, כי תלמידים מבצעים מטלות במהירות רבה יותר כאשר רמת האוורור בכיתה גבוהה. במחקרים גם נמצא, כי ההישגים של התלמידים במבחנים

במתמטיקה ובקריאה בבתי"ס שבהם רמת האוורור גבוהה, טובים יותר מההישגים של תלמידים בבתי"ס שבהם רמת האוורור נמוכה. כתובת האתר:

http://www.epa.gov/iaq/schools/student_performance/evidence.html

נותרו מקומות ספורים לטיולים מזמרים עם קריוקי, ריקודי עם ושירה בציבור לכל אירוע.

שרים נעים טורס

טיולים + זמר ומחולות עם יוסי לביא

כל מה שחלמת בטיול אחד

★ הדרכה מעמיקה ומרתקת (מורה דרך מוסמך משרד התיירות ומשרד החינוך)

★ שירה בציבור עם מחשב ומערכת הגברה

★ ריקודי עם (מורה מוסמך לריקודים)

שילוב הסבר ושיר קשורים למקום, לתקופה ולמרחב.

052-2327321

E-mail: sharimnaim@walla.com

Sharimnaim Tours

Touring, Singing and Dancing Along your Tours

with Yosi Lavi - A Tour Guide English-Hebrew

Bar-Mitzva Tours

■ פרלמנט הנוער המדעי השתתף בישיבת ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת – בפרלמנט הנוער המדעי הירושלמי משתתפים כ-60 תלמידים מכיתות י"ב מ-13 תיכונים בעיר. במסגרת הפרלמנט דנים התלמידים בנושאים שנויים במחלוקת בתחומי המחקר המדעי. חברי הפרלמנט השתתפו השבוע בכנס בן שלושה ימים, שבמהלכו דנו בהשלכות חברתיות, האתיות והמשפטיות של הגילויים האחרונים במחקר הגנטי. בכנס עסקו התלמידים בסוגיות אתיות, המועלות בעקבות הגילויים באחרונים במחקר הגנטי. בין הסוגיות; "השימוש בתאי גזע עובריים – ברכה או קללה"? ו"מהן ההשלכות הפוליטיות והחברתיות של הבדיקות הגנטיות"? במהלך הכנס גיבשו בני הנוער הצעות כיצד ניתן להתמודד עם סוגיות אלו. שיאו של הכנס היה הצגת ההצעות בפני ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת, במסגרת דיון מיוחד של הוועדה שהתקיים אתמול. את הכנס ערך מוזיאון המדע בירושלים, בשיתוף עם מנח"י. הכנס התקיים במסגרת פרויקט בינלאומי של האיחוד האירופי, הנקרא 2Ways, שמטרתו היא לחשוף את בני הנוער לסוגיות אתיות, פוליטיות וכלכליות, העולות כתוצאה מהתפתחויות במחקר המדעי-טכנולוגי. בפרויקט שותפות 17 מדינות. שניים מבין התלמידים המשתתפים בפרלמנט הירושלמי ייצגו את ישראל בפרלמנט נוער מדעי כלל אירופי, שייערך בפרלמנט האירופי בבריסל בדצמבר 2010.

■ חברי מועצות התלמידים הירוקות ביקרו במפעל המלט – חברי מועצות התלמידים הירוקות, הפועלות בבתי"ס היסודיים בשוהם, ביקרו בשבוע שעבר במפעל המלט נשר ברמלה. מטרת הסיור הייתה ללמוד על תהליך ייצור המלט במפעל, והאמצעים לשמירת הסביבה המשולבים בו. את הסיור ארגנו המועצה לישראל יפה ואגף איכות הסביבה במועצת שוהם. במסגרת הביקור סיירו התלמידים במחצבה ולאורך מסוע חומרי הגלם,

במהלך הסיור נחשפו התלמידים לעשייה הסביבתית במפעל, ולפתרונות הטכנולוגיים שהוא מפעיל למניעת זיהום הסביבה.

באולמות הייצור, הכבשנים, בית האריזה ומרכז המבקרים של המפעל. במהלך הסיור נחשפו התלמידים לעשייה הסביבתית במפעל, ולפתרונות הטכנולוגיים שהוא מפעיל למניעת זיהום הסביבה.

לדברי רכזת החינוך הסביבתי ומנהלת סניף המועצה לישראל יפה בשוהם, תמי ויזנפלד: "תלמידי המועצות הירוקות נבחרו על ידי חבריהם להוביל שינוי למען הסביבה בבתי"ס ובסביבתם הקרובה. לדבריה, התלמידים נחשפים לבעיות אמיתיות בתחום איכות הסביבה. כך, למשל, עסקו התלמידים השנה במיחזור פסולת באמצעות קומפוסטרים, ושימוש כמובילי שינוי בבתי"ס בתחום זה.

■ התלמידים פיתחו מוצר המונע השחתת ספרי לימוד – תלמידים לא מעטים נוהגים לרשום תשובות לשאלות והערות בספרי הלימוד, או לסמן בהם קטעים חשובים. בתום השנה מתקשים התלמידים למכור את הספרים לשימוש חוזר. קבוצת תלמידים משכבה ט' בחטיבת הביניים גוונים בראש העין, פיתחה

מוצר הפותר בעיה זו, בשם "שקפדף". מדובר במדבקה שקופה, המיועדת להדבקה בספרי הלימוד. על המדבקה ניתן לכתוב תשובות והערות, ולהסירה בתום השימוש, מבלי לקרוע את הדף שמתחתיה. כך יכולים התלמידים למכור את ספרי הלימוד עם תום השנה לתלמידים אחרים או לחנויות הסוחרות בספרי לימוד משומשים.

הקבוצה, המונה 13 תלמידים, פיתחה את המוצר במסגרת פרויקט "יזמים צעירים עושים עסקים", של בנק לאומי. את הפרויקט מנחים מורה מביה"ס ומתנדבת מחברת קומברס. במסגרת הפרויקט הקימו התלמידים בתחילת השנה חברה בשם "העין התשיעית". חברי הקבוצה הציגו את המוצר ומכרו אותו ביריד אזורי של תוצרי פרויקט יזמים צעירים, שהתקיים בשבוע שעבר בקניון בפתח תקווה. כמו כן משווקים התלמידים את המוצר באמצעות אתר שפתחו באינטרנט.

כתובת אתר חברת העין התשיעית;

<http://sites.google.com/site/shkafdzamim>

■ "שיא" במועמדות; 150 חיבורים מבי"ס אחד השתתפו בתחרות דן בן דוד – מרכז חינוך ליאו באק בחיפה התבשר לאחרונה על זכייתו בפרס דן בן דוד, המוענק מדי שנה על ידי קרן דן דוד ואוניברסיטת תל-אביב. ביה"ס זכה בפרס, בסך 20 אלף ש"ח, על שהגיש לתחרות החיבורים לבני נוער – "מיהו הגיבור שלך" את מספר החיבורים הרב ביותר; בתחרות השתתפו 150 חיבורים של תלמידים ממרכז ליאו באק, ששלושה מהם אף זכו במקומות הראשונים בתחרות. באחד החיבורים הזוכים, שחיבר מעוז כרסנטי, מסופר על גיבור ומודל לחיקוי שאף הוא תלמיד בביה"ס, יונתן חלטיניק, הבולט בפעילותו החברתית. טקס חלוקת פרסי דן בן דוד יתקיים באוניברסיטת תל אביב ב-9.5.2010.

במסגרת תחרות דן דוד מוענקים פרסים, בסך 10,000 ש"ח כל אחד, לשלושת התלמידים הזוכים במקום הראשון. כמו כן מוענקים פרסים, בסך 5,000 ש"ח כל אחד, לששת התלמידים הזוכים במקום השני ובסך 2,500 ש"ח – ל-12 תלמידים הזוכים במקום השלישי. התלמידים הזוכים מתבשרים על דירוגם בתחרות רק בטקס חלוקת הפרסים.

חינוך מיוחד

■ התלמידים האוטיסטים ינגנו קונצרט – הפנימייה וביה"ס העל יסודי לאוטיסטים, כפר שמעון, שבעמק האלה, יקיים ביום ראשון הקרוב, 9.5.2010, קונצרט חגיגי. בקונצרט ינגנו שלושה מתלמידי הכפר בפסנתר יצירות של מנדלסון, שופן, באך ושומן. באירוע גם יתקיימו תערוכות ציורים, יצירות קרמיקה ואומנות בעץ, של חניכי הכפר. כמו כן יוגש כיבוד מתוצרת מאפיית הכפר, שמפעילים החניכים.

האירוע יתקיים במעמד מנכ"ל משה"ח, ד"ר שמעון שושני. כפר שמעון, המשתתף לחינוך המוכר שאינו רשמי, נוסד ב-1996 על ידי עמותת "אמנה". הכפר קרוי על שם פרופסור שמעון זקס, ששימש מנהל האגף לחינוך מיוחד במשה"ח. כפר שמעון מנהל ברוח התורה האנתרופוסופית ובהתאם למשנתו של יאנוש קורצ'אק.

ביה"ס לומדים התלמידים את מקצועות הליבה, בהתאם לתוכנית הלימודים של החינוך המיוחד. בנוסף מטפח הכפר את עצמאותם של החניכים ומפתח את יכולותיהם בתחומי היצירה לגווניה.

חינוך התיישבותי

■ תלבושת אחידה – בביה"ס האזורי נופי הבשור, שבמועצה האזורית אשכול, הוחלט כי בשנת הלימודים הבאה תונהג תלבושת אחידה בחטיבה העליונה בנוסף לחטיבת הביניים. "איננו רואים לנכון להפריד בין חטיבת הביניים לחטיבה העליונה בנושאי נוהג ונהל", מסביר את ההחלטה מידעון ביה"ס.

כידוע, הורה לאחרונה שר החינוך, גדעון סער, כי החל משנת הלימודים הבאה תונהג תלבושת אחידה בכל בתי"ס היסודיים וחטיבות הביניים. לעת עתה לא תחול חובת תלבושת אחידה על תלמידי החטיבות העליונות. לדברי סער, אין זה הוגן לחייב תלמידים שנותרו להם עוד שנה-שנתיים בלבד לסיום לימודיהם לרכוש תלבושת אחידה.

מחוז צפון

■ סגנית חדשה – מנהלת גף כוח אדם בהוראה במחוז צפון, יעל שטיינברג, תתמנה לסגנית מנהלת המחוז למינהל. על כך מסרה מנהלת המחוז, אורנה שמחון, בשיבת פורום הפיקוח המחוזית בשבוע שעבר. המינוי יכנס לתוקפו ב-1.8.2010. שטיינברג תחליף בתפקיד את ברכה אוחיון, הפורשת לגמלאות. לדברי שמחון; "זוהי בחירה טובה וראויה. אני מאמינה כי יהיה לנו מוצלח ומעניין ביחד".

שטיינברג, בעלת תואר ראשון במדעי החברה ממכללת עמק יזרעאל, עובדת בגף כוח אדם במחוז כ-35 שנה. שטיינברג משמשת גם כממונה המחוזית לטיפול בנושא הטרדות מיניות של עובדי הוראה וכחברה בבית הדין למשמעת של עובדי המדינה.

מחוז מרכז

■ לעודד – שר החינוך, גדעון סער, ביקר בשבוע שעבר בכפר סבא. אל הסיור נלוו מנהלת המחוז, סולי נתן, והנהלת המחוז. הסיור החל בתיכון הרצוג, שבו צפו סער ומלווי בשיעורי צרפתית, פיזיקה ומחול. כמו כן נפגש שר החינוך עם מורים מהתיכון, שהציגו בפניו תוכניות לימודים ופרויקטים ייחודיים המתקיימים בביה"ס. בהמשך היום השתתף סער בכנס הארצי של מועצות התלמידים והנוער, שהתקיים בהיכל התרבות העירוני. בכנס הכריז שר החינוך, כי החל משנה הבאה יקיים

משה"ח, בשיתוף עם מועצות התלמידים והנוער, "אוהלי הידברות", שבהם יידונו הדרכים למניעת אלימות בקרב בני הנוער. הביקור הסתיים במפגש עם ראש עיריית כפר סבא, יהודה בן חמו, ומנהל אגף

בכנס הכריז שר החינוך, כי החל משנה הבאה יקיים משה"ח, בשיתוף עם מועצות התלמידים והנוער, "אוהלי הידברות", שבהם יידונו הדרכים למניעת אלימות בקרב בני הנוער.

החינוך, דב רקוביץ, שהציגו בפני השר במצגות את מערכת החינוך העירונית. בסיכום הביקור בירך שר החינוך על העשייה החינוכית הענפה בכפר סבא. סער הוסיף, כי הוא שמדגש על שיפור המיומנויות בשפה העברית במערכת החינוך, וקרא לראשי הרשויות המקומיות לעודד את הקריאה בקרב התלמידים.

■ שבוע החינוך – בראשון לציון התקיים לראשונה בשבוע שעבר שבוע החינוך העירוני, ביוזמת ראש מינהל החינוך, אריאלה ישראלי. שבוע החינוך נפתח בערב הוקרה למחנכים מצטיינים, שבמהלכו הוענקו תעודות הוקרה ופרסים, בסך 5,000 ש"ח כל אחד, ל-18 עובדי הוראה מהחינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי בעיר.

מחוז תל אביב

■ "ספינת הדגל" – אלפי בוגרים של תיכון בליך ברמת גן השתתפו בשבוע שעבר בכנס היובל של ביה"ס. הכנס נפתח במפגש של הבוגרים לפי המחזורים השונים. בשם הבוגרים בירך את ביה"ס בכנס השר לענייני מיעוטים, פרופ' אבישי ברורמן. ברורמן גם סיפר על חוויותיו כתלמיד של מחזור ג' בבליך, ושיבח את העבודה החינוכית הנעשית בביה"ס.

בהמשך האירוע התקיים מופע של הזמר אהוד בנאי ובתו זוהר, שהיא בוגרת מגמת התיאטרון בביה"ס. את הערב הנחה בוגר נוסף של בליך, השחקן ואיש הטלוויזיה, ליאון רוזנברג.

ראש עיריית רמת גן, צבי בר, בירך את הבוגרים ואת צוות ביה"ס, וציין כי תיכון בליך הוא "ספינת הדגל" של מערכת החינוך ברמת גן.

תיכון בליך נוסד בשנת 1959 בשם תיכון

גזית. בשנת 1961 הוסב שמו לשם ראש מחלקת החינוך בעירייה, משה בליך, שנפטר באותה עת.

מחוז דרום

■ שיח עמיתים – מנהלת מחוז תל אביב, דלית שטואבר, וחברי הנהלת המחוז, ביקרו לאחרונה במחוז דרום. מהמחוז נמסר, כי מטרת הביקור הייתה לעמוד מקרוב אחר דרכי העבודה במחוז, במסגרת "שיח עמיתים". הביקור נפתח במפגש עם מנהלת המחוז, עמירה חיים, במשרדי הנהלת המחוז בבאר שבע. מנהלת המחוז סקרה בפני האורחים את פעילות המחוז, המאפיינים הייחודיים של מערכת החינוך בדרום והישגי התלמידים. כמו כן סיפרה מנהלת המחוז על תוכניות מחוזיות לעתיד. חברי הנהלת מחוז תל אביב גם ביקרו ביחידות המקצועיות של המחוז, ובהן אגף כוח האדם בהוראה ומוקד השירות הטלפוני, שהורחב בחודשים האחרונים ואוש במידענים.

בהמשך היום סיירו מנהלת מחוז תל אביב ומלוויה בביה"ס היסודי הניסויי נאות לון בבאר שבע, המשמש כמודל לשילוב טכנולוגיות מתקדמות בתהליך ההוראה-למידה. האורחים ביקרו במספר שיעורים שהתקיימו ב"כיתות חכמות". כמו כן הציגה מנהלת ביה"ס, שרה אסרף, בפני המבקרים את מערך הלמידה מרחוק שפותח בביה"ס, שהופעל בעת מבצע עופרת יצוקה. במהלך המבצע קיימו

מנהלת מחוז תל אביב אמרה במהלך הביקור, כי מחוז דרום משמש קרקע פורה ליוזמות חדשניות, כמו התקנון נגד אלימות ותעודת הבגרות החברתית.

התלמידים למידה מרחוק מבתייהם באמצעות האינטרנט.

מנהלת מחוז תל אביב אמרה במהלך הביקור, כי מחוז דרום משמש קרקע פורה ליוזמות חדשניות, כמו התקנון נגד אלימות ותעודת הבגרות החברתית, שהועתקו לכלל מערכת החינוך. לדבריה, היא רואה חשיבות רבה בלמידה מדרכי העבודה של המחוז. מנהלת מחוז דרום ציינה, כי היא מאמינה בשיח פתוח בין עמיתים ובהתייעצות, במטרה לקדם ולייעל את מערכת החינוך.